

Mykologie, lichenologie

Koukol O.: Mikroskopické vřecovité houby na opadu jehličnatých dřevin 7
Liška J.: Babylonský příběh s českým koncem aneb s jazykem na houbách (tentokrát lichenizovaných) 58

Hmyz a ostatní bezobratlí

Beran L.: Kruzník Rossmasslerův a mokřady – z červené knihy našich měkkýšů ... 130
Buchar J., Hajer J.: Pavouci NPR Božídarské rašeliniště a hodnocení přírodních poměrů Krušných hor 1. 239
Buchar J., Hajer J.: Pavouci NPR Božídarské rašeliniště a hodnocení přírodních poměrů Krušných hor 2. 281
Czerneková M.: „Pomalé“ želvušky a jejich rozmnožování 285
Doležalová K., Straka J.: Pelonoska hluchavková – sociální chování samotářské včely 30
Hanel L., Hanelová J.: Naši knězové rodu *Elasmucha* a jejich rodičovské chování 27
Havelka J., Janeček J., Horák D., Starý P.: Mšice vyhledávající endemický oměj tuhý moravský v Beskydech 82
Kaděra M.: Zánik populací některých nápadných brouků jižní Moravy 174
Křížek G. O.: Kovový lesk hmyzu v přírodě a na fotografii 32
Křížek G. O.: Zvláštní fyziologický projev bizarního otakárka 180
Krupa M., Konvička M.: Poznámka k článku – Možnosti financování péče o modráka černoskvřnného 180
Kulfa M.: Cikády zblízka v evropských podmínkách 128
Macek J., Juračka P. J., Plášek J.: Příběhy z elektronového mikroskopu 4. Krása motýlích křídel 125
Mysák J., Lacina A.: Poslední populace karpatského pralesního reliktu řasnatky žebnaté v ČR – z červené knihy našich měkkýšů 77
Nedvěd O.: Jak „se dělá“ tečkování u sluněček 34
Patenhauerová H., Spisar O., Bryja J.: Perlorodka říční – mlž na rozcestí 80
Řezáč M., Machač O.: Evropský pavouk roku 2011 – pokoutník nálevkovitý 78
Spitzer L., Beneš J., Konvička M.: Valašská krajina a modrásek černoskvřnný 176

Parazitologie

Horák P., Mikeš L., Kašný M.: Je libo játra nebo mozeček? Několik zastavení s motolicemi 102

Ryby, obojživelníci, plazi

Gvoždík V., Kopecký O.: Gladiátoři vlhkých skal – africké žáby rodu *Petropedetes* 40
Moravec J., Kulíková H.: Souboje ještěrek zelených 134
Slaboch R.: Živorodost u ryb
1. Vejcoživorodost – různé typy a jejich původ 38
2. Pravá živorodost – hladinovky 84
3. Pravá živorodost – gudeje 132
4. Minulost a budoucnost gudejí 181
5. Známý rod *Xiphophorus* 243
6. Göllmerova ryba – živorodka duhová 287

Celoroční obsah Živy 1–6/2011

Obecné články

Brázda O.: J. E. Purkyně – vědec – člověk. Příspěvek k profilu osobnosti 208
Drahoš J.: Úloha Akademie věd ČR ve vzdělávací činnosti a spolupráce s vysokými školami 2
Franta J.: Jan Evangelista Purkyně – významná životopisná data 198
Grygar J.: Purkyňův jev a astronomie ... 236
Heráňová H.: Zapomenuté projekty pražské zoo 296
Hermann T.: Vědecká činnost Jana Evangelisty Purkyně a její mnohostranný přínos 202
Janko J.: Naturfilozof J. E. Purkyně 206
Kůs E.: Zoologické zahrady na scesti nebo na rozcestí? 49
Ložek V.: Kolísání a změny naší měkkýší fauny během kultivace střední Evropy 1. Poměry v poledové době a jejich vliv na živý svět 258
Ošťádal B.: Jan Evangelista Purkyně a fyziologie kardiovaskulárního systému 234
Purkyně J. E.: Rozhled v oboru veškeré přírody. Úryvky 200
Redakce: Ceny Živy za rok 2010 123
Rokyta R.: J. E. Purkyně a jeho objevy v oblasti nervového systému 227
Slípka J.: Historické kořeny buněčné teorie 212
Svoboda Z.: Přírodopisné motivy na českých komunálních vlajkách a praporech
I. Úvod 50
II. Savci 98
III. Ptáci 145
IV. Vodní živočichové 193
V. Byliny a dřeviny 252
VI. Neobvyklé motivy 300
Velek L.: 120. výročí zahájení činnosti České akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění 150
Vožeh F.: Jan Evangelista Purkyně a mozeček dříve a dnes 229

Evoluční a molekulární biologie, genetika, mikrobiologie, imunologie

Borková P., Jurček T., Drábek J.: Analýza starobylé DNA 3
Bučková J.: Genetické kořeny středoevropské populace z pohledu variability chromozomu Y 262
Heneberg P.: Chromozomová teritoria 54
Vaněk D.: Genetika jako identifikační nástroj ve službách kriminalistiky 56

Životní prostředí, ekologie

Fanta J.: Krajina
I. Přírodní, historický a společenský rámec 23
II. Krajina, příroda a prostředí v industriálním období 74
III. Cesty k nové koncepci evropské krajiny 119
IV. Evropská úmluva o krajině 169
V. Česká krajina 224
VI. Krajina budoucnosti – budoucnost krajiny? 277

Hédrl R., Szabó P., Riedl V., Kopecký M.: Tradiční lesní hospodaření ve střední Evropě
I. Formy a podoby 61
II. Lesy jako ekosystém 108
Kuchtová B., Pavelcová T., Křišťůfek V., Řeháková K.: Životní strategie bakterií ve vysokohorských půdách Himálaje 264
Marková Z., Hejda M.: Invaze nepůvodních druhů rostlin jako environmentální problém 10
Řepka R., Svátek M., Matula R.: Caldenal – ohrožené lesní společenstvo střední Argentiny 67
Zajíčková L., Brůna J., Vojta J., Kopecký M., Klagová Z.: Od zemědělské krajiny k novodobým pralesům 155

Botanika, fyziologie rostlin

Dušková E., Kolář F., Sklenář P.: Rostliny zpod vrcholků rovníkových And 2. *Lasiocephalus* – evoluce a kolonizování párama 70
Fidlerová A. A., Honys D.: Jan Evangelista Purkyně (nejen) slezským rostlinozpytcem 214
Hrouda L.: Trávy a jejich příbuzní napříč biotopy VII. Suchopýry, sítiny a biky ... 15
Kohoutek M., Rejl J.: Mapování česneku hranatého v přeloučském Polabí 66
Kolář F., Sklenář P., Zeisek V., Dušková E., Dvazgranados M.: Rostliny zpod vrcholků rovníkových And 3. Adaptivní radiace a bohatství růstových forem v páramu 115
Krejčová N., Ůrfus T., Suda J.: Jak častý je hybridní koniklec Hackelův? 159
Láníková D.: Zvěšinec, dymnivka a další cikokrajní (d)obyvatelé zdí v České republice 64
Maděra P., Habrová H., Adolt R., Pavliš J., Hubálková I., Král K.: Záchrana dračince rumělkového – endemického druhu ostrova Sokotra 272
Nepřaš K., Kroufek R.: Orchideje Českého středohoří 111
Rejl J., Kohoutek M.: Okrotice bílá v zastavené části Přelouče 172
Sekerka P.: Rostliny s květy věžnicími hmyz. Áronovitě mírného pásu 1. 161
Sekerka P.: Rostliny s květy věžnicími hmyz. 2. Hlíznaté áronovitě mírného pásu v Evropě a Středomoří 266
Simon J., Buček A., Čermák J.: K hodnocení stavu báze stromů a kořenového systému – posuzování hnilob a poškození 270
Sklenář P., Dušková E., Kolář F.: Rostliny zpod vrcholků rovníkových And 1. Historický vývoj květeny párama 19
Sklenář P., Kučerová A., Macek P., Macková J., Soukup A.: Rostliny zpod vrcholků rovníkových And 4. Adaptace rostlin párama 164
Sklenář P., Vásquez D.: Rostliny zpod vrcholků rovníkových And 5. Vliv člověka na vývoj krajiny 219
Smýkal P.: Fylogeneze, biogeografie a genetická diverzita rodu hrách 151
Starý F.: Purkyňovy farmakologické pokusy 218

Valová Z., Jurajda P.: Význam ryb pro sledování přítomnosti cizorodých látek v říčních ekosystémech 184
Vergner I.: Krušný život stěvle potoční 86

Ptáci

Andreska J., Souček Z.: Na zimoviště bernešek rudokrky 290
Literák I.: Neštovice sýkory koňadry 136
Molík P.: Významné hnízdiště rořýse obecného v Praze – Hostivaři 186
Patrovská-Vernerová V.: Kvesal chocholatý – živoucí legenda Aztéků a Mayů 88

Savci

Anděra M.: Co víme o zániku norka evropského v České republice 251
Pluháček J.: Příběh o jednom kojení a alokojení hrocha obojživelného 137

Paleontologie

Fejfar O.: Nálezy fosilních savců
I. Typy nalezišť 43
II. Tuchořice na Lounsku: doklady života v usazeninách třetihorních teplejších pramenů 90
III. Fauna hnědouhelné pánve 140
IV. Fauna sopečné oblasti Doupovských hor 188
V. Chebská pánev: cyprisové souvrství ve Františkových Lázních 246
VI. Chebská pánev: Dolnice 293

Národní parky

Funk A., Koláčová K.: Khao Yai – nejstarší národní park v zemi slonů a gibonů 94
Májský J., Slaboch R.: Div světa na Río Iguaзу 46

Kulérova příloha

Recenze

Blazej L.: Jan Macek, Jakub Straka, Petr Bogusch, Libor Dvořák, Pavel Bezděčka, Pavel Tyrner: Blanokřídílí České republiky I. Žahadloví XI
Buček A.: Klíčová slova a klíčové myšlenky po 20 letech. Pavel Kovář: Klíčová slova – 1989 VI
Buček A.: Rozhovory z přelomu tisíciletí. Pavel Kovář: Rozhovory se Živou VII
Fanta J.: Vojtěch Kotecký, Zdeněk Poštulka, Zuzana Geryková a Jaromír Bláha: Okna do divočiny v české krajině XXXIX
Gaisler J.: Ivan Horáček, Marcel Uhrin (eds.): A tribute to bats. A collection of contributions on selected topics of bat research and bat conservation XIX
Komárek S.: Pavel Kovář: Rozhovory s přírodovědci v akademických funkcích: Věda v Čechách po dvaceti letech (ve spirále, nebo na kruháci?) VI
Komárek S.: Alena Míšková, Martin Franc, Antonín Kostlán (editoři): Bohemia docta. K historickým kořenům vědy v českých zemích XXIV
Komárek S.: Pavel Klvač, Antonín Buček, Jan Lacina (eds.): Příroda a krajina v okolí Svaté Heleny LIV
Kovář P.: Colin R. Townsend, Michael Begon, John L. Harper: Základy ekologie VIII
Kovář P.: Stanislav Komárek: Eseje o přírodě, biologii a jiných nepravostech ... XL

Kovář P.: Vojen Ložek: Po stopách pravěkých dějů. O silách, které vytvářely naši krajinu LX
Kovář P.: Josef Fanta a Henk Siepel (eds.): Inland drift sand landscapes LXXXV
Krása A.: Jiří Řehounek, Klára Řehouňková a Karel Prach (editoři): Ekologická obnova území narušených těžbou nerostných surovin a průmyslovými deponiemi XXIV
Krekule J.: Vladimír Vondřejš: Otazníky kolem genového inženýrství XIII
Kubíková J.: Regionální sborníky středních Čech XXIII
Moravec J.: Carina Hoorn, Frank P. Weselings (editors): Amazonia: Landscape and Species Evolution. A Look into the Past XXVIII
Moravec J.: Christian Thompson: Amazon Alive! A decade of discovery 1999–2009 XXIX
Nátr L.: Jaroslav Kadrnožka: Země se ubrání XII
Ondrášek M.: Vanessa Woods: Bonobo Handshake. A memoir of love & adventure in the Congo – Záznam o lásce a dobrodružství v Kongu LXXXVI
Petřík P.: Richard B. Primack, Pavel Kindlmann, Jana Jersáková: Úvod do biologie ochrany přírody CVI
Rozkošný R.: Lumír Macholán: Entomologická etymologie – Stručný výklad motýlích jmen antického původu IV
Rychnovská M.: Lubomír Nátr: Příroda, nebo člověk? Služby ekosystémů XCVI

Zprávy, eseje, zajímavosti, názory, rozhovory

Adamec L.: Zaujalo nás: Mravenec pomáhá své hostitelské masožravé rostlině chytat kořist LXIV
Božková H.: Ústřední kolo 45. ročníku Biologické olympiády XLVII
Burgert P.: Zajímavé faunistické údaje z Jičínska v díle Karla Václava Raise XX
Černý J., Reiter A., Soukup T.: 22. Mezinárodní biologická olympiáda 2011 – Taipei, Tchaj-wan LXXXIV
Čupa P.: Program UNESCO Člověk a biosféra (MaB) LXV
Devetter M., Storch D.: 3. konference České společnosti pro ekologii CV
Fejfar O.: Lázeňský host, geolog a výletník: Přírodovědná zkoumání J. W. Goetha během jeho pobytů v Čechách LXXXIX
Fořtová A.: Ceny Nakladatelství Academia za rok 2010 XVII
Funk A.: Zoologické dny 2011 XXII
Hošková L.: Sledujte návrat poslu jara XXVII
Chrtek J.: O systematické rostlin s Janem Kirschnerem XCII
Kadrnožka J.: Antropogenní tlaky na přírodu – ubrání se Země? XLIII
Kovář P.: Purkyňův samovar LXXXIII
Krečmer V.: Forum: Otázka rizik velkoplošných disturbancí lesů v národním parku Šumava XLVIII
Krekule J.: Jan Evangelista Purkyně a Julius Sachs LXXXI
Kůs E.: Koně míří na východ LIII
Kůs E.: Na okraj jednoho výročí CI
Nátr L.: Rohovor s Janem Krekulem k jeho osmdesátinám XCIV
Plesník J.: Zaujalo nás: Vliv biopaliv druhé generace na rostlinné a živočišné druhy XIV

Plesník J.: Globální péče o biologickou rozmanitost: mírný pokrok v mezích zákona XXX
Plesník J.: Zaujalo nás: Rozdíly v biodiverzitě mezi obhospodařovanými a neobhospodařovanými lesy: analýza druhové bohatosti v Evropě XLIX
Plesník J.: Koloběh dusíku a biologická rozmanitost L
Plesník J.: Stav globální lesní biodiverzity: klady a zápor LXIII
Plesník J.: Zaujalo nás: Jak rychle stačí druhy držet krok se změnou podnebí? LXVII
Plesník J.: Zaujalo nás: Kompostování zeleného odpadu šetří stejné množství CO₂ jako jeho přeměna na energii LXXXVII
Prach K., Hruška J., Šantrůčková H., Svoboda M.: Šumavské spory. Kácet či nekácet? XXXIII
Prach K., Liška J., Hadinec J.: S hodnocením vědy by se to nemělo přehánět LXIX
Redakce: Stipendia L'Oréal pro ženy ve vědě v roce 2011 LV
Sladký P.: Království lesa vítězem Ekofilmu CVI
Studnička M.: Purkyně a *genius loci* LXXXI

Výročí, vzpomínky

Albrechtová J., Srba M.: Lubomír Daněk: pedagog, botanik a skromný člověk s velkým srdcem LIX
Bejček V.: Karel Štastný sedmdesátiletý LXXVII
Gaisler J.: Osmdesát let Vladimíra Hanáka XVIII
Grubhoffer L.: Milan Daniel oslavil osmdesátiny LXXXV
Hadinec J.: Zuzana Nováková a šedesátka CIII
Hudec K., Zejda J.: Radoslav Obrtel: entomolog, mammaliolog a překladatel LXXXIII
Janko J.: K výročí Bohuslava Raýmana ... I
Kovář P.: Geobotanik Ivan Suchara a šedesátka XXXVII
Kovář P.: Vzpomínka na Zeva Naveha, nestora krajinné ekologie a ekologie obnovy XXXVIII
Literák I., Laštůvka Z.: Vzpomínka na Rudolfa Hrabáka XXI
Lukavský J., Hindák F.: Jiří Komárek – 60 let služby algologii LXXVIII
Mlíkovský J., Horáček I., Košťák M.: Oldřich Fejfar osmdesátníkem III
Pecina P.: K nedožitým osmdesátinám Jiřího Andresky CIV
Prach K.: Josef Fanta osmdesátníkem XXXVI
Skuhřavý V.: Jubileum Jaroslava Weisera V
Šíma P.: Jaroslav Slípka slaví 85. narozeniny XXXV